

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Titulus VIII. De Schismaticis & Ordinatis ab eis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

prietatem verborum, sed potius verborum proprietati se conformare. Contrarium nempe per Bullam Cruciatæ, & Jubilæum non concedi potestatem absolvendi à reservatis in Bulla Cœnæ, neque potestatem absolvendi à reservatis, comprehendere potestatem absolvendi ab Hæresi, probabilis tenere videntur Sanch. *l. c. c. 12, n. 10.* dicens certissimum, Gac. *l. c. n. 109.* Barbof. *de potest. Episc. p. 1. alleg. 40. n. 31.* Azor. *p. 1. L. 8. c. 10. q. 12.* Suar. *de fide. d. 21. f. 4. n. 21.* Covar. *in c. Alma mater. p. 1. §. 11. n. 15.* Roias *de Hæret. p. 2. assert. 2. n. 321.* Ugol. *de cens. tab. 1. p. 10. §. 4. num. 8.* Rodriq. *addit. ad Bullam. §. 9. n. 99.* & alii, quos citat & sequitur Castrop. *cit. §. 3. num. 2.* ratione præcipuâ delumptâ ex stylo & usu Curia Romanæ, qui in hac parte vim legis habet, de quo testantur Azor. Suar. Barb. quod vi illius sub generali facultate illa absolvendi à reservatis non comprehendantur contenta in Bulla Cœnæ, neque sub contentis in Bulla Cœnæ Hæresis; adeoque licitum non sit, concessionem ad illa extendere, utpote quæ extendi nequit ultra voluntatem & intentionem manifestam concedentis.

Quæst. 205. Quinam & quibus conditionibus absolvere possint ab Hæresi pro articulo mortis.

REsp. Cùm quæstio hæc communis sit tam Hæresi, quàm reliquis peccatis reservatis, quæ tractari solet in *tract. de pœnit. & censur.* ejus resolutionem fusiùs deductam hic consulò præmittimus, illudque compendio dixisse sufficiat; certum esse juxta *c. de his & seq. 26. q. 6.* & *Trid. sess. 14. c. 7. de Sacrament. pœnit.* affirmans, sic semper in Ecclesia observatum, quemlibet Sacerdotem verum in articulo mortis absolvere posse quemcunque Hæreticum pœnitentem, uti & quemcunque alium peccatorem à censuris & peccatis quantumcunque reservatis. Articulum autem mortis reputari non solum verum articulum instantis mortis, sed quodlibet morale periculum, moriendi sine Sacramento pœnitentiæ; Mol. *de Just. Tom. 4. d. 63. n. 6.* Suar. *de fide. d. 21. f. 4. n. 23.* specialiter loquens de Hæresi, Sanch. *in decal. L. 2. c. 13. n. 1.* Zambian. *de casib. art. mort. præjud. 2. n. 7.* Castrop. *tr. 4. d. 4. p. 3. §. 5. n. 2.* Debetque illud periculum esse moraliter inevitabile; quale est, si sine gravi jactura honoris, vitæ vel fortunarum evitari nequit, Sanch. *l. c. n. 3.* Suar. Zambian. *ll. cit.* Castrop. *n. 3.* referens in specie plura istiusmodi pericula, & *n. 4.* unâ cum Nav. Covar. Henriq. Suar. Sanch. sub articulo seu periculo mortis in ordine ad impetrandam absolutionem ab alio, quàm à legitimo superiore, potente absolvere, etiam extra talem casum comprehendens quodlibet aliud impedimentum perpetuum, adveniendi talem superiorem. Et quamvis hic quidam cum Sanch. *n. 37.* & Suar. *f. 4.* in sine excipiant Hæresim ob singularem ejus

gravitatem, & rigorosam reservationem, velintque sic impedito non esse viam liberandi se ab hæreticali excommunicatione, quàm accessum ad Inquisitores, vel Pontificem per literas, vel Procuratorem tacito nomine, cùm Episcopis sublata sit per Bullam Cœnæ potestas absolvendi concessa per Trident. Anamen probabilis censet Castrop. *n. 5.* æquè ab Hæresi, quàm ab aliis criminibus dicto modo impeditum, à quolibet confessario absolvi posse; eò, quòd potestas utendi hoc privilegio fundetur in necessitate pœnitentis, quæ, quò delictum gravius, gravior est. Ad hæc, ut ipse Sanch. *n. 14.* affirmat, nemo constituitur in articulo seu periculo mortis teneatur medio Procuratore, aut literis procurare absolutionem, quia non tenetur assumere medium, quò illius delictum manifestetur alteri, usi adhuc esse articulum necessitatis, & reputari absolutionem ab eo receptu impossibilem, quoties superior adiri non potest, etsi vocari possit; ac ita non esse obligationem obtinendi eam medio procuratore aut literis, tradit & probat Castrop. *n. 7.* cum Azor. *p. 1. L. 8. c. 19. q. 5.* Valent. *Tom. 4. p. 2. d. 8. q. 10.* Sanch. *l. c. c. 13. n. 14.* Henriq. & aliis. Porro, quod attinet ad Sacerdotem potentem, pro articulo mortis absolvere à reservatis, etsi id possit quilibet, probabilis tamen est, non posse absolvere Sacerdotem simplicem, cui aliàs nulla est potestas absolvendi à reservatis, & in specie ab Hæresi, ubi adest illo tempore superior, qui id potest & vult, tenent Sanch. *l. c. n. 7.* Suar. *l. c. f. 4. n. 4.* & *de pœnit. d. 26. f. 4. n. 4.* Bonac. *de cens. d. 1. q. 3. p. 3. n. 3.* Mol. *de Just. Tom. 3. d. 65. n. 2.* affirmans sic declarasse Gregor. XIII. in declarationibus Concilii relatis à Barb. cujus declarationis verba vide apud Castrop. *l. c. n. 9.* qui & *n. 10.* & *seq.* diluit, quæ opposi possunt. De cætero, qui Sacerdotes non sunt, juxta probabiliorum potestatem non habent pro articulo mortis absolvendi à censuris, ex ea ratione, quòd finis, ob quem facultas absolvendi à censuris conceditur, pro articulo mortis est, ut pœnitens absolutionem à peccatis, reliquaque Sacramenta percipiat; unde solum illarum censurarum, quæ Sacramentorum receptionem impediunt, absolutio illis conceditur, ut Zambian. *l. c. c. 4. n. 17.* Sanch. *n. 12.* Bonac. *n. 8.* sed absolutionem à peccatis, Eucharistiam & Unctionem extremam ministrare non potest non-Sacerdos, ergo nec concedere absolutionem à censuris; ac ita tenent Suar. *de censur. d. 7. §. 7. n. 3.* & *6.* Sanch. *l. c. n. 13.* Mol. *l. c. n. 3.* & c. tenente nihilominus contrarium Castrop. *num. 14.* cum Henriq. *L. 6. de pœnit. c. 9. n. 3.* nimirum Clericum deficiente Sacerdote pro illo articulo id posse ac debere. Denique conditiones servandæ in absolutione ab Hæresi, aliòve crimine reservato pro hoc articulo sunt satisfactio, si quæ facienda partib. Juramentum de obediendo Ecclesiæ; obligatio de comparando coram reservante, de quarum singulis vide Castrop. à *n. 15.*

TITULUS VIII.

De Schismaticis & Ordinatis ab eis.

Quæst. 206. Schisma quid sit & quomplex?

REsp. Ad primum: Schisma nomen Græcum, quod genericè acceptum, scissuram seu disruptionem Communionis alicujus significat, juxta C. *Schi-*

sma. 24. q. 1. specificè, prout sumitur in præsentibus, est & definitur: Separatio seu disjunctio, quæ quis se separat à Communione & unitate Ecclesiæ, quatenus ea una ac indivisa quò ad fidem, religionem, seu cultum divinum, subjectionem & subordinationem, respectu unius capitis Supremi, constans fidelibus tanquam membris, & Pontifice Romano legi-

legitimo veluti capiti visibili, corpus quoddam mysticum constituit, ut D. D. communiter cum D. Thom. 2. 2. q. 39. a. 1.

2. Resp. Ad Secundum: Schisma sic definitum complectitur adhuc Hæresim, ita, ut omnis Hæreticus sit Schismaticus, quatenus nimirum deserendo fidem, etiam quò ad unum articulum, utpote, quæ quò ad omne una est, separat se à præcipua Ecclesiæ unitate consistente in fide. Verùm non est purè Schismaticus, utpote qualis esse potest absque eo, quòd nullum fidei articulum neget, ut ex sequentibus constat. Ac proinde Schisma dividitur in purum, & non purum, seu propriè tale, de quo in præsentia agitur, est, seu committitur, dum quis omnes fidei articulos, & inter hos supremam Pontificis potestatem & primatum in Ecclesia credens, ex malitia tamen Pontifici, quà tali, seu quà capiti Ecclesiæ & Christi, in terris Vicario sibi esse, ejusque mandatis & constitutionibus obedire detrectat, ac ita ipso facto non agnoscens illum, à communionè cæterorum fidelium se segregat, & contra eundem, Ecclesiàmque universalem cum eo conjunctam rebellat, uti contingit, evaditque Regnum, vel Provincia aliqua Schismatica, dum spreto Mandatis & Ordinationibus Pontificis, proprium sibi Episcopum, seu Patriarcham communionem cum Apostolica Sede non habentem, cui in spiritualibus obediatur, assumit; ita Suar. de caritate. c. 12. s. 1. n. 1. & seq. Valent. d. 3. q. 15. p. 1. præcipue propositione 3. Sanchi. L. 2. in decal. c. 36. à n. 1. Bonac. d. 3. q. 4. de caritat. p. ult. §. 5. propositio. 5. Farin. & c. de Hæresi. q. 184. §. 1. n. 2. & 3. quos refert & sequitur Castrop. tr. 6. d. 4. p. 5. n. 2. Schisma non purum est, & committitur, quando quis præter sui à Pontifice & Ecclesia factam separationem jam descriptam negat articulum aliquem fidei, qualiter ordinariè & præctice loquendo, vix aliud hodie dum contingit, juxta illud Can. Hæresim. 24. q. 3. cæterum nullum Schisma non aliquam sibi consingit Hæresim, ut rectè ab Ecclesia recessisse videatur.

3. De cætero ex dictis deducitur primò, Schisma purum propriè tale non esse, aut committi ab eo, qui primò Episcopi sui aliàs proprii spreto auctoritate, ab aliis ejusdem Diocesis membris, eidem communicantibus & adherentibus, separat se, modò Episcopus ille cum suis Diocesanis à Pontifice & Ecclesia universali reliqua separatus non existat, in quo casu talis simpliciter quoque & propriè Schismaticus existeret, Sanchi. l. c. n. 36. n. 6. Azor. p. 1. l. 8. c. 20. q. 4. Farinac. l. c. n. 27. & 30. Castrop. l. c. n. 6. Pirh. h. t. num. 3. vers. colligitur. 3. Secundò ab eo, qui huic personæ tubesse & obedire recusat, quia eam probabiliter existimat, non esse Papam legitimum, nisi tamen Ecclesia communiter illum agnoscat pro legitimo, cum non teneatur quis obedire Superiori, de quo non constat, moraliter certò esse legitimum Superiorem, unde etiam, dum aliquis in Pontificem electus, de cujus legitima electione non satis constat, sed prudenter dubitatur, Ecclesia universalis eum agnoscere, eique obedire non tenetur, quòd dubium prudens, quia de privatis, vel etiam uno, alteròve Episcopo, cæterisque omnibus rectè non præsumitur, Schisma committente non videtur; ita Suar. Azor. Sanchi. l. cit. Castrop. l. c. n. 9. Tertidò, qui præcepto Pontificis non obedit, quia præceptum arduum, difficile, vel quia tale quid præcipere extra Pontificis potestatem videtur, vel in odium & vindictam illius, v. g. arma deponere, ablata restituere, cum talis inobedientia consistat cum recognitione supremæ potestatis

Papæ, tanquam capitis Ecclesiæ, ad obligandum ad similia, ne aliàs inobediens alicui præcepto Ecclesiæ censendus esset Schismaticus, Valent. l. c. propositio. 3. Sanchi. l. c. n. 3. Farin. h. t. n. 11. Azor. l. c. Cönninck. d. 3. d. 5. n. 42. Castrop. l. c. n. 7. Pirh. l. c. vers. colligitur. 2. cum D. Thom. l. c. multòque minus Schismaticus est, qui, eò quòd Dominium temporale illius in aliquam civitatem non recognoscit, mandatis ejus spectantibus ad hoc Dominium non obedit, quia per hoc non est separatus à capite Ecclesiæ, quà tali, Sanchi. cit. n. 4. Castrop. n. 8. Quartò, Schismaticus propriè non est excommunicatus, quia non separat se ipsum ab unitate Ecclesiæ, sed separatur à communitate fidelium per Superiorem, seu auctoritate Ecclesiæ. Bonac. Reginal. Farin. apud Castrop. n. 10. An verò constituatur quis propriè Schismaticus, quem Pontifex, citrà quòd illum propriè excommunicatet, separaret ab unitate Ecclesiæ, notando illum in Sacramentis, reliquòque cultu divino communicare cum fidelibus, uti id Papam posse, tenet Castrop. l. c. n. 4. de eo, inquam, meritò dubitari potest, dum hoc ipso talis adhuc non separaretur à Pontifice, tanquam fidelium capite, ejusdemque obedientiæ volens subduceretur, quòd ad Schisma requiritur, quamvis alii talem, qui volens se segregat solum ab aliis Ecclesiæ membris, spirituales Ecclesiæ actiones exercendo, v. g. orando, Sacramenta recipiendo, non ut pars Ecclesiæ Catholicæ, sed seorsim ab illis, quales esset totum quoddam separatim, pro verè Schismatico habere videantur, ut Pirh. h. t. n. 3. citatis Farin. & Sanchi. cum etiam Castrop. l. c. n. 5. citatis pro hoc Valent. d. 3. q. 13. p. 1. propositio. 5. Cönninck. d. 30. n. 4. dicat, de essentia Schismatis non esse separationem à Papa, sed sufficere separationem ab unitate, quam fideles inter se habent, cum Schisma etiam committi possit, Sede Papali vacante.

Quæst. 207. Quænam sint præne Schismaticorum.

1. Resp. Eas esse ferè sequentes: Prima excommunicatio; & quidem latæ sententiæ, seu ipso jure citrà sententiam ferendam incurrenda, etsi enim olim de hoc postremo dubitatum fuerit, ut videre est apud Azor. p. 1. l. 8. c. 2. q. 6. Farina. de Hæresi. q. 184. n. 37. & 38. hodie dum de hoc constat ex Bulla Cœnæ. clausul. 1. in fine, ubi Pontifex: *Excommunicamus & anathematizamus Schismaticos, & eos, qui se à nostris, & à Romani Pontificis pro tempore existentis obedientiâ pertinaciter subtrahunt, & recedunt* &c. ex quibus patet, illos vi Bullæ Cœnæ ipso jure excommunicatos esse, etsi Hæretici non sint, cujus contrarium erat olim vi juris communis, ac ita tenent Azor. l. c. num. 5. Sanchi. L. 2. mor. c. 36. n. 11. juncto n. 14. Suar. Tom. 5. de cens. d. 21. s. 2. n. 18. & de carit. d. 12. s. 2. in princ. Castrop. l. c. n. 5. Verùm hanc excommunicationem non incurrunt, qui propriè Schismatici non sunt, v. g. qui ab obedientia Pontificis, quatenus est Christi Vicarius, supremumque Ecclesiæ caput, pertinaciter, absolutè & generaliter non recedunt, etsi hic & nunc ob causam aliquam ejus mandato non obediunt, Azor. l. c. q. 5. Suar. de cens. l. c. n. 12. Sanchi. l. c. num. 12. Bonac. d. 3. q. 4. de carit. p. ult. §. 5. n. 9. Castrop. l. c. num. 6. Pirh. tr. 5. n. 4. contra Tolet. l. 1. c. 19. num. 10. & 11. & Farin. apud Castrop. Sed neque excommunicationem hanc vi Bullæ Cœnæ incurrunt fautores, defensores, receptores Schismaticorum, sicut illam incurrunt fautores Hæreticorum, quia id in dicta

dicta Bulla non exprimitur, in odiosis autem ultra proprietatem verborum non est facienda extensio, quo ad pœnas, Suar. *l. c. n. 14.* Sanch. *l. c. num. 16.* Pirh. *cit. n. 4. not. 2.* Castrop. *l. c. n. 8.* incurrunt tamen excommunicationem non reservatam Pontifici fautores Schismaticorum, per *c. licet. de elect. & C. Schismaticus. h. t. in 6.* & manifestius per *Constit. Pauli IV. incipientem: cum ex Apostolorum officio;* ita Decian. *tr. crim. l. 5. c. 65. n. 6.* Farin. *l. c. n. 17. & 18.* Castrop. *cit. n. 8.* De cætero ad hanc excommunicationem incurrendam sufficit, si quis opere externo ita se gerit, ac si Papæ non esset subiectus, nec Ecclesiæ pars, quamvis mente fidem retineat, & Papam ut Christi Vicarium, & Ecclesiæ caput agnoscat; licet aliud sit de Hæresi; cum Schisma solum per actum externum perficiatur, Hæresis verò non nisi per actum internum, nempe intellectu, Pirh. *cit. n. 4. not. 2.* Unde Catholicos in Anglia exterius profitentem, Regem esse caput Ecclesiæ, in spiritualibus esse verè Schismaticos, & incurrere hanc excommunicationem, credit idem citato Sanch. *l. c. n. 14.* quamvis addat, eam non incurrere illos, si Schisma mente solum retineant; verum si errorem illum mente concipiant, verèque sentiant, Regem esse tale caput, non sunt purè Schismatici, sed verè Hæretici, adeoque excommunicationem incurrunt.

2. Secunda Schismaticorum etiam purè talium pœna, tamen esse nequeat privatio potestatis ordinis, si quem habeant, quippe quæ provenit à characterem, quo impresso nemo privari potest, & consequenter nec potestate, quæ est effectus illius, ac ita non impediri, quo minus valide eâ utantur administrando Sacramenta, in pœnam tamen privantur licito ejus usu, cum existentibus in Schismate licitum non sit, eâ potestate uti, ita juxta *c. ordinationes. 9. q. 1.* & cum communi Catholicorum S. Tho. 2. 2. q. 39. a. 3. Turrecrem. *L. 4. sum. p. 1. c. 7.* Valent. 2. 2. d. 3. q. 15. p. 3. Farin. *de Hæres. 9. 184. n. 43.* Castrop. *tr. 6. d. 4. p. 6. n. 1.*

3. Tertia eorum pœna est privatio jurisdictionis ipso facto incurta, cum is, qui se segregat ab Ecclesia, indignus sit retinere, uti & frui potestate jurisdictionis ecclesiasticæ; unde nec excommunicare, absolvere, indulgentias concedere, beneficia conferre, electos confirmare possunt, utpote quæ jurisdictionem requirunt, nisi aliunde ex communi errore ob titulum præsumptum jurisdictionis illis concedatur. D. Thom. Valent. Castrop. Farin. *ll. cit.* Azor. *p. 1. l. 8. c. 20. q. 9. & 12.* Decian. *tr. crim. l. 5. c. 67. n. 8. & seq.* Porrò ut dicta privatio jurisdictionis locum habeat, Schismaticum debere esse manifestum, sive per sententiam, sive ex facto proprio, ita, ut non sufficiat, esse occultum, tenet Valent. *l. c. vers. tertia sententia.* tum quia textus hanc privationem imponentes, loquuntur de Hæreticis & Schismaticis publicis, & non de occultis; tum quia, quamdiu quis occultè Schismaticus est, cum Ecclesia communionem retinet, ac proinde ab ea jurisdictionem recipere potest, ita Valent. quin & post Concilium Constantiense nullum Schismaticum, nisi denunciatum, privari jurisdictione, astruit Bonac. *d. 3. q. 4. de carit. p. ult. §. 6. n. 8.* nihilominus potestate jurisdictionis ipso facto privari quemlibet Schismaticum (intellige purè talem, etiam occultum) cum D. Thom. *l. c.* tenent Turrecrem. *L. 4. Sum. p. 2. c. 20.* Castrop. *L. 2. de justa Hæret. punit. c. 23. & 24.* Azor. *l. c.* quam sententiam sibi magis placere, ait Castrop. *l. c. num. 3.* arg. *c. 1. h. t.* item *c. Novatianus. 7. q. 1. c. didicit-*

mus, & c. audivimus, dum ibi expressè dicitur, ordinationes illorum esse irritas, & conferentem nihil habere juris & potestatis, extensâ etiam in C. didicimus. hac privatione ad omnes absolute Schismaticos, quamvis addat Castrop. necessariam esse saltem declaratoriam sententiam criminis, ut istiusmodi privatio effectum habeat, ut aliàs dictum de Hæreticis, pro quo citat Suar. *l. c. d. 12. f. 2. n. 2.*

4. Quarta pœna illorum est inhabilitas eorum ad beneficia, & dignitates Ecclesiasticas, præsertim Episcopalem, obtinendas, prout constat ex *C. quia diligentia. de elect.* idque etiam post peractam penitentiam, & postquam abjurato Schismate ad unitatem Ecclesiæ reversi, nisi tunc supervenerit abjuratio dispensatio Pontificis, alteriusve vices illius gerentis, prout quoque sumitur ex *cit. c. quia diligentia.* ubi expressè dicit Gl. aliquem ejurato Schismate in Episcopum electum fuisse, & nihilominus dispensatione eguisse, quod signum, absque hac remansisse inhabilem, ac ita docent Azor. *l. c. q. 80.* testans communi sensu receptam, Sanch. *L. 2. C. 36. n. 18.* Bonac. *l. c. p. ult. §. 5. n. 20.* Suar. *de censur. d. 43. f. 2. n. 7.* Farin. *q. 164. n. 36.* contra Decian. *l. c. l. 5. c. 54. n. 15.* Mandos. *in addit. ad repetitor. inquisit. v. abjuratio. lit. A.* talis autem vices Pontificis gerens, est Episcopus, ex Decreto Trid. *Sess. 24. C. 6.* concedente potestatem dispensandi in quacunque inhabilitate ad beneficia ex occulto delicto proveniente, Sanch. Bonac. *ll. cit.* Castrop. *l. c. n. 13.* quin & posse Episcopum cum Schismatico publico dispensare ad beneficia omnia præter Episcopatum & dignitatem exemptam, si dispensandus scienter non receperit à Schismatico, tenent Abb. *in c. 2. de Schismat. n. 7.* Decian. *in c. quia diligentia. de electione.* & alii apud Castrop. *n. 13.* qui tamen hujus potestatis nullum existare in jure fundamentum, sed talem dispensationem reservatam Papæ, ait cum Sanch. Bonac. Garc. sed & hac tamen dispensatione non egere Schismaticum occultum Ecclesiæ reconciliatum, cum hæc pœna inhabilitatis non cuilibet Schismatico, sed publico & manifesto, non emendato & converso sit imposita, cum Garc. *de benef. p. 11. c. 10. n. 162.* idem dicente de Hæretico *num. 83.* probabilius censet Castrop. *num. 14.* De cætero, etsi Schismaticum privari quoque beneficiis ante Schisma habitis, censent Rebuff. *in pr. beneficiorum. tit. de mod. amit. benef. Paris. l. 3. de resign. q. 1. num. 36.* Farin. *de Hæres. q. 184. n. 42.* arg. *c. nos consuetudinem. 12. dist. & c. unic. de Schismat. in 6.* ubi omnibus beneficiis perpetuò privantes, & inhabiles reddendo ad habenda; probabilius tamen docere videntur Garc. *de benef. p. 11. c. 10. num. 151.* Sanch. *L. 2. C. 36. n. 19.* Bonac. *d. 3. q. 4. de caritate part. ult. §. 5. n. 10.* quos citat & sequitur Castrop. *l. c. num. 15.* Schisma non inducere privationem beneficiorum præhabitorum, si Schisma conjunctum non sit cum Hæresi, cum citati textus loquantur de Hæreticis, & *c. unic. de Schismaticis* loquatur in casu speciali, quo postpositâ canonicâ electione alicujus Pontificis alius eligatur, quin & dicta constitutio hujus cap. & processus ac sententia in eo lata per Bonif. VIII. revocata per Benedic. XI. in *Extravag. dudum. unic. h. t. inter comm.* exceptis bonis Schismatici confiscatis, & jam aliis applicatis.

5. Quinta pœna illorum juxta Azor. *L. 8. c. 20. q. 8.* Pegna. *p. 2. director. inquisit. q. 84. comm. 78.* & alios est infamia & irregularitas. Verum id probabilius negant Sanch. *L. 2. mor. C. 36. n. 10. in fine.* Suar. *de cens. d. 43. f. 2. n. 7.* Bonac. *l. c. n. 12.* Castrop.

Castrop. *l. c. n. 16.* saltem de irregularitate specialiter interrogata Schismatico in iure, quamvis admittant, Schismaticum notorium durante Schismate irregularem esse, irregularitate generali, proveniente ex crimine quocunque enormi notorio, quæ etiam irregularitas & infamia per pœnitentiam aboletur; ut *idem.*

6. Sexta quasi pœna Schismatici est suspensio illius de Hæresi, & quidem, ut ait Castrop. *l. c. n. 19.* vehemens, eò quòd, licet Schismaticus quis esse possit sine errore intellectus, adeòque Hæresi, quia tamen id rard contingit, omnis Schismaticus non solum abjurare tenetur Schisma, sed etiam suspensionem Hæresis, Pegna. *l. c. comm. 73.* Ugol. *tr. de cens. Pontif. reserv. q. 184. in gloss. nec non Schismaticos.* Farin. *q. 184. n. 35.* Menoch. *de presumpt. l. 5. presumpt. 6. n. 24.* Castrop. *l. c.*

7. Sunt & aliæ pœnæ, quæ Schismaticis à Iudice Ecclesiastico irrogari possunt, pro qualitate criminis, ut confiscatio bonorum, privatio officiorum, honorum &c. item pœna pecuniaria, exilium, carcer, tritemes, imò & remissio brachii secularis, si sint pertinaces, ut colligitur ex *C. de Liguribus. 23. q. 5. C. non. vot. 23. q. 5. C. in unione Domini. dist. 23. c. C. unic. h. t. in 6.* & tradunt Diaz. *in pract. 6. 112. à n. 1.* Farin. *q. 184. n. 51.* Valent. *d. 3. p. 15. q. 3. vers. quinto, certum est.* Castrop. *l. c. n. 20.* ac denique irritatio actuum quorundam ab iis exercitorum, de quibus sit

Quest. 208. Num ordinationes à Schismaticis factæ, aliisque actus & gesta per eos sint valida, & quam pœnam iuris incurrant, qui Ordines ab iis receperunt.

R Esp. Primò: Juxta dicta *num. 2.* ordinationes seu collationes Ordinum, aliorumque Sacramentorum, utpote dependentes à potestate sacramentali Ordinis, quam non amittunt, validè ab

iis conferuntur, ita, ut verè characterem recipiant ab iis confirmati & ordinati, item templa, altaria, vasa sacra, ad usum divinum deputata, validè consecrant Episcopi Schismatici, ita, ut factam ab iis consecrationem repeti non sit necesse; item validè conficiunt Eucharistiam; non tamen licitè ea exercent, cum ipso iure ab usu dictæ potestatis sacramentalis sint suspensi.

2. Resp. Secundò: Potestatem jurisdictionis spiritualis nec validè nec licitè exercere possunt, quia eà privati ipso iure sic absolvere nequeunt ob hunc defectum jurisdictionis in pœnitentem à peccatis, nec leges ferre, indulgentias concedere, excommunicare, eligere, bona ecclesiastica alienare, Ecclesias unire, beneficia conferre, ita, ut hæc ab ipsis facta, ipso iure sint irrita, arg. *C. Novatianus. 7. q. 1. can. dicitimus. 24. q. 1.* modò Schismatici sint notorii, aut etiam saltem nominatim denunciati, juxta dicta *cit. num. 2.*

3. Resp. Tertiò: Recipientes scienter Ordines à Schismatico ipso iure sunt suspensi, & hinc repellendi, *vi c. 2. h. t.* ab exercitio seu usu acceptorum Ordinum, sicut & ipsi ordinantes, qui proinde hoc exercitium, quo ipsi carent, ipsis concedere non poterunt vi collationis Ordinum. Porro ad hunc effectum in recipiente Ordines producendum, requiritur quoque, ut Ordinans sit notoriè Schismaticus, publicèque ac nominatim, ut talis denunciatus secundum partem admodum probabilem, Azor. *l. c. q. 11. Bonac. n. 13.* Castrop. *n. 18.* Pirh. *h. t. n. 10.* De cætero cum eo, qui scienter, vel ex crafta & supina negligentia ordinatus est ab Episcopo Schismatico, solus Pontifex dispensare potest quòd ad usum Ordinum, juxta dicta *n. 4.* arg. *C. quia diligentia. de elect. & ibi Layman. num. 3.* Pirh. *l. c.* cum eo verò, qui ex ignorantia inculpabiliter, quia probabiliter nescivit, Ordinantem fuisse Schismaticum, etiam Episcopus dispensare potest, *Gl. in c. 2. h. t. v. potestatem. Abb. ibidem. n. 7.*

TITULUS IX.

De Apostatis & Reiterantibus Baptisma.

Quest. 209. Apostasia quid & quotuplex?

R Esp. Primò: In genere vi nominis deflectionem seu recessum à statu suscepto significans, hic aliquando contractius cum D. Thom. *2. 2. q. 12. a. 1.* sumitur pro recessu à Deo, quod, quia fit tripliciter, nimirum recedendo vel à fide Christiana, vel à sacro Ordine, vel à Religione, seu Ordine religioso, quem quis professus; tres sunt Apostasiæ species: prima seu recessus à fide, (quæ propriissimè Apostasia est, dicta quoque à *Gl. in c. 1. h. t. v. Apostasia,* & communiter Apostasia perfidæ est, quæ quis à fide Christiana penitus recedit, eamque totaliter deserit, transeundo ad Paganismum, vel Judæismum, vel Turcismum &c. efficitur Paganus, Judæus, vel Turca, *L. 1. § 2. c. de Apost. c. non potest. 2. q. 7. Sylv. v. Apostata. n. 1.* Farin. *tr. de Hæresi. q. 183. §. 2. n. 13.* cum communi, Differe proinde Apostata ab Hæretico non essentialiter, sed nominaliter & accidentaliter, quatenus Hæreticus deficit à fide solum ex parte negando unum vel aliquos articulos fidei tantum, qui recessus minor à

R. P. Leur. Jur. can. Lib. 1.

fide speciem non mutat, neque enim Apostata definit esse Hæreticus, unde etiam à fide vera Catholica transiens ad sectam aliquam Hæreticam, v. g. Lutheranam vel Calvinisticam, vulgo tantum, & non propriè dicitur Apostata, nec pœnis contra Apostatas specialiter statutis subjacet, ut AA. communiter est itaque proprium & essentialè Apostasiæ totalis recessus à vera fide semel suscepta, terminus verò, ad quem fit recessus, seu transitus, habet se in ea ut materiale & accidentale, etsi ratione illius constituitur triplex, vel etiam quadruplex infidelitas, nempe Atheismus, Paganismus seu Gentilismus, Judæismus, Turcismus, Sanch. *L. 2. mor. c. 7. n. 16. & 17.* Laym. *th. mor. L. 2. tr. 2. c. 16. n. 1. & 2.* Pirh. *h. t. num. 2.*

2. Secunda est Apostasia ab Ordine Clericali, qualis dicitur, dum quis in sacris Ordinibus (puta Subdiaconatu, Diaconatu, Sacerdotio) constitutus ad statum laicalem, vel etiam conjugalem, dimisso habitu clericali propriè temeritate transit, Hostiens. *in sum. h. t. n. 2.* Sylv. *v. Apostasia. q. 2. n. 5.* Farin. *tr. de Hæresi. q. 183. §. 9. n. 115.* Pirh. *h. t. num. 4.* cum communi. Dixi: Constitutus in Ordinibus sacris; siquidem recedendo à statu clericali suscepto

Q

per